

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет хореографічного мистецтва
Кафедра народної хореографії

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Гарант освітньо-професійної програми
доц. Каріна ОСТРОВСЬКА
« ____ » _____ 20__ року

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з навчальної роботи
проф. Інна СТАШЕВСЬКА
“ ____ ” _____ 20__ року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

КЛАСИЧНИЙ ТАНЕЦЬ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКЛАДАННЯ

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність 024 «Хореографія»
Освітня програма «Народна хореографія»
Денної форми навчання
Обов'язковий компонент
Мова викладання – українська

Харків, 2020

Силабус з навчальної дисципліни «Класичний танець та методика його викладання» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 024 Хореографія освітньої програми «Народна хореографія», денної форми навчання. Х. ХДАК, 2020 – 42 с.

Силабус затверджено на засіданні кафедри народної хореографії
(протокол №1 від 26.08.2020 р.)
Завідувач кафедри народної хореографії, доцент Каріна ОСТРОВСЬКА

Силабус затверджено на засіданні групи забезпечення освітньо-професійної
програми Народна хореографія
(протокол №1 від 27.08.2020 р.)

Силабус складено:
Старшим викладачем кафедри народної хореографії,
Людмилою ШИЛОВОЮ
Старшим викладачем кафедри народної хореографії,
Ларисою ДЕГТЯР

Голова групи забезпечення
зав. кафедрою народної хореографії
доцент

Каріна ОСТРОВСЬКА

© Харківська державна академія культури, 2020 рік

© Шилова Л.М., Дегтяр Л.П., 2020 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 20 год.	Галузь знань 02 Культура и мистецтво	Нормативна	
Індивідуальне науково-дослідне завдання <i>курсова робота або аналоги</i>	Напрямок підготовки 024 Хореографія	Семестр	
Загальна кількість годин - 600		1-8-й	–
		Лекції	
		36 год.	–
		Практичні	
		424 год.	–
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		135,75 год.	–
			–
		Вид контролю: іспити – в 1, 3, 5, 7 сем.; залік – в 2,4,8 сем.	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – I - II сем. – 4 год. III-IV сем. – 3 год. V сем. – 2 год. VI сем. – 4 год. VII сем. – 3 год. VIII сем. – 4 год. самостійної роботи студента –	Ступінь: бакалавр		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання - – 464,25/135,75

для заочної форми навчання – відсутня

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Класичний танець та методика його викладання» є обов'язковим компонентом з циклу професійної підготовки бакалаврів в галузі хореографічного мистецтва. Вона закладає фундамент виконавської майстерності, сприяє здобуттю педагогічного та балетмейстерського досвіду.

Мета навчальної дисципліни – здобуття знань, вмінь та навичок в галузі класичного танцю, які складають основу хореографічної освіти і грають важливу роль у формуванні особистості фахівця: артиста, балетмейстера, педагога.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<ul style="list-style-type: none"> – здатність використовувати сучасні дослідження, застосовувати різноманітні педагогічні технології та методи в галузі класичного танцю – здатність володіти методикою викладання класичного танцю. – здатність застосовувати набуті знання в практичній діяльності; – здатність здійснювати на достатньому художньому та технічному рівні виконавську діяльність. – здатність визначати цілі, завдання та зміст уроків класичного танцю; – здатність створювати окремі комбінації та частини уроків класичного танцю; – здатність працювати з концертмейстером щодо підбору музичного матеріалу та проведення частин уроків класичного танцю; – здатність використовувати літературу з методики виконання рухів класичного танцю та педагогічний досвід видатних викладачів. 	<ul style="list-style-type: none"> – демонструвати знання, набуті у процесі навчання, щодо історії, теорії класичного танцю. – методично грамотно викладати та технічно виконувати рухи класичного танцю; – застосовувати традиційні та новітні методики у процесі викладання класичного танцю. – аналізувати виконання рухів класичного танцю іншими виконавцями та оцінювати власне виконання; – створювати окремі комбінації та частини уроків класичного танцю; – здійснювати запис окремих комбінацій, частин уроків і цілих уроків класичного танцю; – підбирати музичний супровід до створених комбінацій та частин уроків класичного танцю; – виявляти та розвивати професійні здібності учнів, студентів, а також учасників аматорських колективів.

Передумови для вивчення:

Мати професійні фізичні дані та творчі здібності.

Володіти професійними навичками виконання базових рухів класичного танцю.

Виявляти обізнаність з літератури за фахом, володіти термінологією класичного танцю та необхідними знаннями в галузі суміжних мистецтв.

0

Критерії оцінювання:

Виявляти достатні знання теоретичного та практичного матеріалу з класичного танцю.

Володіти термінологією класичного танцю.

Виявляти достатню технічність та виразність при виконанні рухів класичного танцю.

Можливо допускати деякі неточності в методиці виконання рухів, але вміти їх проаналізувати та намітити шляхи подолання.

Вміти створювати окремі комбінації та частини уроків класичного танцю.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст курсу

1 курс 1 семестр

РОЗДІЛ 1.

КЛАСИЧНИЙ ТАНЕЦЬ ЯК ВИД ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА

Тема 1. Дисципліна «Класичний танець та методика його викладання».

Визначення та загальна характеристика класичного танцю як виду хореографічного мистецтва. Мета та завдання курсу “Класичний танець та методика його викладання”. Предмет вивчення. Принципи та методи викладання. Місце предмета в комплексі фахових дисциплін.

Тема 2. Формування та розвиток системи класичного танцю.

Історія виникнення класичного танцю і його виразні засоби. Розвиток класичного танцю у Франції та Італії (видатні педагоги та їх досягнення). Створення російської школи класичного танцю та її відмінні риси. Розвиток та збагачення теорії та методики викладання класичного танцю.

Тема 3. Основні вимоги до виконання рухів класичного танцю.

Виворотність, її естетичні функції. Анатомічні особливості виворотності та її розвиток. Постановка корпусу в класичному танці. Естетичні функції постави. Вплив правильної постановки корпусу на виконання рухів класичного танцю. Поняття апломбу та розвиток його за допомогою виконання рухів класичного танцю. Значення П'є в класичному танці. Стрибок, як один з основних засобів виразності класичного танцю. Танцювальний крок – один з основних вимог класичного танцю. М'якість та сила ніг, пластика і гнучкість тіла як засіб виразності виконавця. Етапи виховання музикальності на уроках класичного танцю.

РОЗДІЛ 2.

ПІДГОТОВКА ДО ОПАНУВАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНОЦЮ

Тема 4. Партерна гімнастика як засіб розвитку фізичних можливостей та підготовка до класичного екзерсису.

Завдання партерної гімнастики. Основні рухи та комплекси вправ на розвиток фізичних можливостей. Підготовка тіла до виконання рухів класичного екзерсису: вивчення та виконання основних тренувальних рухів лежачі на підлозі на спині та на животі.

Тема 5. Постановка корпусу, голови, рук і ніг.

Правильна постановка корпусу. Характерні положення голови та її рухи. Позиції ніг – I, II, V. Позиції рук – I, II, III; підготовче положення.

РОЗДІЛ 3.

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 6. Термінологія. Методика викладання рухів класичного танцю.

Історія виникнення термінів класичного танцю та їх значення. Основні групи рухів та їх назви.

Методика викладання рухів класичного танцю містить три *етапи*: розповідь про рух, що його характеризує; показ цього руху викладачем згідно музичній розкладці з коментарем, що запобігає можливим помилкам; опанування та вдосконалення руху учнями під пильним наглядом якості виконання з боку педагога, який аналізує та робить зауваження.

Рухи розділу тренувальних характеризуються за схемою:

- назва, переклад слів, безпосереднє значення і характер руху;
- мета та завдання руху;
- загальні правила та особливості виконання;
- музичний розмір, етапи вивчення та музична розкладка;
- можливі варіанти руху.

Вивчення стрибків починається після засвоєння основних тренувальних рухів екзерсису біля палки та на середині залу і елементів ADAGIO. Опанування стрибків рекомендується обличчям до палки, а потім на середині залу. Спочатку вони виконуються у чистому вигляді з паузами, по одному та без пауз, по декілька в стриманому та більш швидкому темпі.

Характеристику виконання стрибків – опис їх методики проводити за загальною схемою:

- назва, переклад слів та безпосереднє значення;
- особливості виконання;
- музичний розмір, етапи вивчення та музична розкладка;
- можливі варіанти стрибка;
- можливі поєднання стрибка у комбінації з іншими стрибками.

Тема 7-8. Вивчення рухів класичного танцю біля станка. Вивчення рухів класичного танцю на середині зали.

Головною метою цього етапу навчання являється засвоєння постановки корпусу, ніг, рук, голови під час виконання рухів біля станка та на середині зали; засвоєння техніки виконання основних рухів класичного танцю, Вивчення рухів

здійснюється спочатку обличчям до палки, по мірі їх засвоювання – за одну руку, та поступово переноситься на середину і виконуються без підтримки.

Опанування всіх рухів здійснюється однаково як з правої, так і з лівої ноги у всі напрямки. Рухи групи **BATTEMENTS** спочатку вивчаються вбік, потім вперед і назад. Рухи групи **RONDS** вивчаються та виконуються у напрямках **EN DEHORS** та **EN DEDANS**:

1. Demi plié у I, II, V позиціях.
2. Grand plié I, II, V позиціях.
3. Relevé на півпальці в I, II, V поз.
4. Battements tendus: з I, V поз. по всім напрямкам; з demi plié по I, V поз.; з опусканням п'ятки в II поз. (double battement tendu); passé par terre.
5. Поняття напрямків en dehors et en dedans.
6. Demi rond de jambe par terre, rond de jambe par terre (en dehors et en dedans).
7. Battements tendus jetés: з I, V поз. по всім напрямкам; з demi plié по I, V поз.; riques по всім напрямкам.
8. Plié soutenu по всім напрямкам.
9. Preparation до rond de jambe par terre (temps releve par terre).
10. Положення ноги sur le cou-de-pied вперед, назад, умовне.
11. Battements frappés на всі напрямки: носком в підлогу; на 30°.
12. Rond de jambe en l'air (підготовча вправа).
13. Battements fondus на всі напрямки: носком в підлогу; на 45°.
14. Petit battements sur le cou-de-pied.
15. Battements relevés lents з I, V поз. на 45°, 90° .
16. Grands battements jetés з I, V поз.
17. Згинання корпусу вперед, назад і вбік.
18. I та III port de bras.

Тема 9. Вивчення стрибків класичного танцю (allegro)

Опанування стрибків, що виконуються з двох ніг на дві, з однієї на дві ноги та з двох на одну ногу:

1. Temps sauté по I, II, V поз.
2. Changement de pied.
3. Petit pas echappé по II поз.
4. Pas assemblé (з відкриванням ніг вбік).
5. Pas glissade (з просуванням вбік).
6. Sissonne ferme en face вбік, вперед, назад.

РОЗДІЛ 4.

УРОК КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ

Теми 10, 11, 12. Вивчення комбінацій біля станка. Вивчення комбінацій на середині зали. Вивчення комбінацій стрибків.

Студенти вивчають прості учбові комбінації екзерсису біля станка, на середині зали та стрибків, які складені викладачем на матеріалі рухів, що представлені в темах 7-9.

Завданням є: постановка корпусу, ніг, рук та голови; розвиток фізичних можливостей; вивчення основних тренувальних рухів; оволодіння першими навичками координації; технікою стрибків.

Мета: закладання основ професійного володіння класичним танцем; засвоєння методики виконання та шліфування кожного руху.

1 курс 2 семестр

РОЗДІЛ 5.

СТВОРЕННЯ ТА РОЗВИТОК МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 13. Роль професора А.Я. Ваганової у розвитку та становленні вітчизняної школи класичного танцю.

Створення системи викладання класичного танцю. Витоки і досягнення системи. Поєднання теорії та практики. Основні положення методики викладання класичного танцю. Педагогічні прийоми. Досягнення системи, які забезпечують її життєвість і постійний розвиток.

Послідовники методу А.Я. Ваганової в Україні Хореографічна освіта в Україні тісно пов'язана з петербурзькою балетною школою. Саме учениці професора А. Ваганової заклали міцне підґрунтя української школи класичного танцю, виховали майже всіх українських балерин, які прославили нашу країну в світі.

Тема 14. Структура та зміст методичного посібника А.Я. Ваганової – «Основи класичного танцю».

«Основи класичного танцю» є головним практичним посібником для викладачів класичного танцю. В ній дається детальний та чіткий розбір окремих танцювальних па і поз, а також розкриваються спеціальні терміни – поняття, такі як позиції ніг, обертання, апломб.

Рухи класичного танцю об'єднані за видовими ознаками і пропонуються за розділами: батмани; обертання ніг; рухи рук; пози; зв'язуючі і допоміжні рухи; стрибки; заноски; тури та інші оберти.

Аналізу форм та прийомів класичного танцю у главі «Побудова уроку» передують детальне викладання системи занять. Як додаток наводиться 2 приклади уроку, які були складені А.Я. Вагановою, а також їх музичне супроводження.

РОЗДІЛ 6.

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 15. Методика викладання рухів класичного танцю.

Продовжується робота над постановою корпусу, рук, ніг, голови під час виконання елементів екзерсису. Поряд з основними тренувальними рухами вивчаються їх різновиди та поєднання вже раніш опанованих елементів. Вивчається IV позиція ніг та прийоми переносу ваги корпусу з однієї ноги на іншу за допомогою *degage*, *pas coupe*, *pas tombe* на місці. Оволодіння технікою обертань розпочинається з півзворотів по V позиції на півпальцях.

На середині зали вивчаються малі та великі пози *croisée*, *effacée* вперед і назад. В них виконуються як основні тренувальні рухи, так і деякі стрибки. Опановується техніка виконання стрибків: з двох на дві ноги; з двох на одну ногу; та з однієї на іншу.

Розпочинається знайомство з танцювальними кроками, такими як, *pas balancé*, *pas de basque* вперед (сценічна форма).

Тема 16. Вивчення рухів класичного танцю біля станка.

1. IV поз. ніг.
2. *Demi plié*, *grand plié* по IV поз.
3. *Battements tendus* з *demi plié* по II, IV поз., без переходу та з переходом з опорної ноги (*degagé*).
4. *Battements tendus jetés*: а) *balancoir*; б) з згином підйому робочої ноги нагору та вниз на 25°.
5. *Rond de jambe par terre* на *demi plié en dehors* et en dedans.
6. *Demi rond de jambe* et *rond de jambe* на 45° en dehors et en dedans.
7. III *port de bras*, з ногою витягнутою вперед чи назад, а також з *demi plié* на опорній нозі.
8. *Battements fondus* з *plié-relevé*.
9. *Battements doubles frappés* на всі напрямки: носком в підлогу; на 30°.
10. *Petit temps relevés en dehors* et en dedans.
11. *Rond de jambe en l'air en dehors* et en dedans.
12. *Battements soutenus*: а) носком в підлогу; б) на 45°.
13. *Battements retirés*.
14. *Battements développés* на всі напрямки.
15. *Battements développés passé* на всі напрямки.
16. *Demi rond de jambe développés* на 90° en dehors et en dedans.
17. *Grands battements jetés pointé*.
18. *Pas coupé*.
19. *Pas tombé* на місці, друга нога в положенні *sur le sou-de-pied*.
20. *Relevé* на півпальцях і півзвороти по V поз. на двох ногах з переміною ніг на витягнутих ногах.

Тема 17. Вивчення рухів класичного танцю на середині зали.

Всі рухи, що вивчались біля станка виконуються на середині зали, спочатку *en face*, потім в пози *croisée* et *effacée* (перелік рухів в темі 16), а також:

1. Малі та великі пози *croisée*, *effacée* вперед і назад.
2. *Temps lie par terre*.
3. II *port de bras*.

Тема 18. Вивчення стрибків класичного танцю (*allegro*).

1. *Temps sauté* по IV поз.
2. *Pas echappé* на II поз. з закінченням на одну ногу.
3. *Pas echappé* на IV поз.
4. *Pas assemblé* з відкриванням ніг вперед і назад *en face* та в маленькі пози.
5. *Double pas assemblé*.
6. *Sissonne fermé en face* (в бік, вперед, назад) та в позах.

7. Sissonne simple en face і в позах.
8. Petit pas jeté з відкриванням ноги вбік en face, пізніш в малі пози.
9. Sissonne ouverte по всім напрямкам en face і в позах.
10. Pas balancé.
11. Pas de basque вперед (сценічна форма).

РОЗДІЛ 7.

УРОК КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ
Теми 19, 20, 21. Вивчення комбінацій біля станка. Вивчення комбінацій на середині зали. Вивчення комбінацій стрибків.

Студенти вивчають прості та поєднані учбові комбінації екзерсису біля станка, на середині зали та стрибків, які складені викладачем на матеріалі рухів представлених в темах 16-18.

Основні тренувальні рухи мають виконуватись у різних напрямках, у повільних і більш швидких музичних темпах. Можливі комбінації, які основані на сполученні основного тренувального руху з двома або трьома його варіантами, що теж можуть бути різними за напрямками та по темпу. Головним при побудові учбових комбінацій є принципи простоти, логічності та доступності, щоб увага їх виконавця, в першу чергу, зосереджувалась на якості виконання рухів, а не на їх послідовності. Метою завдань залишається закріплення постановки корпусу, ніг, рук, голови, правильної методики виконання, а також формування координації, хореографічної пам'яті.

2 курс 3 семестр

РОЗДІЛ 8.

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ
Тема 22. Методика побудови уроку класичного танцю.

Загальна характеристика уроку. Його мета та завдання. Частина уроку та їх визначення. Комбінації екзерсису біля палки та екзерсису на середині зали. ADAGIO та його характеристика. Побудова ALLEGRO. Співрозмірність частин уроку. Підготовка викладача до проведення уроку. Метод одного PAS.

Тема 23. Класифікація рухів класичного танцю.

Термінологія класичного танцю. Основні поняття (позиції ніг, рук, положення тіла, пози). Класифікація рухів та характеристика основних груп. Загальні рекомендації до викладання тренувальних, технічно-складних, зв'язуючи-допоміжних рухів та стрибків.

РОЗДІЛ 9.

СТВОРЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 24. Методика створення комбінацій уроку класичного танцю.

Класифікація комбінацій, характеристика основних видів. Правила побудови комбінацій різних видів. Типові помилки побудови комбінацій та шляхи їх вирішення. Етапи навчання. Їх мета, завдання та види комбінацій. Робота з

концертмейстером по підборі музичного матеріалу до комбінацій уроку в залежності від рівня складності. Приклади запису комбінації.

Тема 25. Створення комбінацій біля станка.

Складання простих учбових та поєднаних учбових комбінацій екзерсису біля палки виконується студентами самостійно на матеріалі вже засвоєних рухів. Вправи та їх кількість узгоджується з викладачем попередньо. Складені комбінації студенти демонструють викладачу спочатку під рахунок. Отримують зауваження чи побажання викладача, що до їх створення.

Після виправлення помилок студенти разом з концертмейстером підбирають музичний матеріал. Студент визначає вправу, музичний розмір і характер оформлення, а концертмейстер пропонує кілька варіантів музичних фрагментів і аналізує вибір студента стосовно обраній навчальній меті, характеру та тексту комбінації.

Мета – набуття студентами педагогічних навичок розробки та проведення уроків.

Тема 26. Запис створених комбінацій

Запис комбінацій, які були схвалені викладачем, здійснюється згідно рекомендацій та прикладів наданих в темі 24. Надалі вони також підлягають перевірці.

Метою являється набуття студентами навичок фіксації хореографічного матеріалу.

РОЗДІЛ 10

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 27. Методика викладання рухів класичного танцю

Вивчаються нові більш складні рухи класичного танцю, а також вже вивчені рухи ускладнюються за рахунок їх поєднання з *relevé* на півпальці та *demi plié*, а також одночасною роботою рук з ногами.

Завдання: закріплення правильної постанови корпусу, ніг, рук, голови; розвиток сили та витривалості шляхом повторення вивчених рухів зі збільшенням їх кількості; набуття спритності виконання завдяки прискоренню темпів рухів, вони виконуються на 1/4 такту, починаючись із-за такту; виконання екзерсису біля палки на півпальцях, що зміцнює стопи та сприяє набуттю стійкості; запровадження виконання рухів на середині залу в позах, що ускладнює координацію, вивчення стрибків з двох ніг на одну. Починається вивчення стрибків з просуванням. Передую цьому засвоєння технічного прийому *pas tombe* з просуванням в різні напрямки.

Подальше засвоєння поз класичного танцю – малих та великих поз *ecartee*, поз *attitude croisée et effacée*, I, II, III *arabesques*.

Тема 28. Вивчення рухів класичного танцю біля станка.

1. *Grand plié* з *port de bras* (працюють тільки руки без корпусу).
2. *Relevé* на пів пальцях опорної ноги, з робочою ногою в положенні *sur le cou-de-pied* та на 45°.

3. Demi rond et rond de jambe на 45°. en dehors et en dedans на demi plié та на пів пальцях.
4. Виконання на пів пальцях наступних рухів: battements frappés; battements doubles frappés; battements fondus; battements soutenus на 45°; petit battements sur le cou-de-pied; rond de jambe en l'air en dehors et dedans.
5. Battement fondu з plié-relevé et demi rond de jambe на всій стопі та на пів пальцях.
6. Battements frappes, battements doubles frappés з закінченням в demi plié і з relevé на всій стопі та на пів пальцях.
7. Rond de jambe en l'air з закінченням в demi plié.
8. Pas tombé з просуванням, робоча нога у положенні sur le cou-de-pied, носком у підлогу, на 45°, 90°.
9. Battements soutenus на 90°: на всій стопі; на пів пальцях.
10. Grand rond de jambe developpés en dehors et en dedans.
11. Положення attitude.
12. Grands battements jetés з passé par terre, з закінченням на носок вперед чи назад.
13. Півзвороти по V поз. на двох ногах з переминою ніг з demi plié.
14. Зворот на двох ногах у V поз. зі зміною ніг на витягнутих ногах та з demi plié.
15. IV port de bras.

Тема 29. Вивчення рухів класичного танцю на середині зали.

1. Grand plié з port de bras (працюють тільки руки).
2. Battements tendus jetés balancoir en face і в позах.
3. Demi et rond de jambe par terres на 45° на всій стопі і на demi plié.
4. Battements fondus на всій стопі:
 - а) з plié-relevé;
 - б) з plié-relevé et demi rond de jambe.
5. Battements frappes et doubles battements frappes з закінченням в demi plié.
6. Ronds de jambe en l'air з закінченням в demi plié.
7. Pas tombé з просуванням, робоча нога в положенні sur le cou-de-pied, носком в підлогу, на 45°, 90°.
8. Demi rond de jambe developpés з пози у позу.
9. Пози attitude croisée et effacée.
10. Grands battements jetés: а) pointé; б) з passé par terre.
11. Temps lié par terre з port de bras.
12. IV port de bras.
13. Звороти на двох ногах у V позиції на півпальцях: на витягнутих ногах; з demi plié.
14. Pas de bourrée simple (зі зміною ніг) в маленьких позах en dehors et en dedans.
15. Pas de bourrée suivi.
16. Pas couru.

Тема 30. Вивчення стрибків класичного танцю (allegro).

1. Temps sauté по V поз. з просуванням вперед, вбік та назад.
2. Pas echappé на IV поз. з закінченням на одну ногу.
3. Pas glissade вперед чи назад, en face і в epaulement.

4. Pas assemblé з просуванням en face і в позах.
5. Pas jeté з просуванням во всі напрямки, в маленькі пози, з ногою в положенні sur le cou-de-pied.
6. Petit pas chassé en face і в позах
7. Sissonne tombé у всі напрямки en face і в пози.
8. Temps lie sauté.
9. Temps levé з ногою в положенні sur le cou-de-pied.
10. Pas amboité вперед і назад sur le cou-de-pied.
11. Pas de basque вперед і назад.

РОЗДІЛ 11

УРОК КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ

Теми 31, 32, 33. Вивчення комбінацій біля станка. Вивчення комбінацій на середині зали Вивчення комбінацій стрибків.

Студенти вивчають поєднані учбові комбінації екзерсису біля станка, на середині зали та стрибків, які складені викладачем на матеріалі рухів представлених в темах 28-30.

Урок набуває декілька більшої танцювальності завдяки наявності великої кількості поз. Метою уроку являється закріплення, вдосконалення вивченого та опанування нового матеріалу.

2 курс 4 семестр

РОЗДІЛ 12

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 34 Основні музичні поняття та терміни. Розвиток музичності на уроці класичного танцю.

Виховання справжньої музичності передбачає знання елементарної теорії музики, володіння основними поняттями та термінами: ритм, сильна доля, ритмічний малюнок, метр (музичний розмір), такт, музична фраза, темп, динаміка, артикуляція.

Зв'язок музики з рухами, концентрування уваги на загальних властивостях руху, сприяння найкращому його виконанню.

Музичність танцівника виховується поступово та складається з трьох взаємопов'язаних між собою компонентів: здатність вірно узгоджувати свої дії з музичним ритмом; спроможність свідомо і творчо захоплено сприймати тему — мелодію, художньо втілюючи її в танці; уміння учнів уважно прислуховуватися до інтонації музичної теми, прагнучи технічно вірно і захоплено втілити їх звучання в пластиці. Від цього залежить виразність рухів класичного танцю.

Тема 35. Роль музичного оформлення уроку класичного танцю. Принципи музичного оформлення.

Поняття музичного оформлення уроку класичного танцю. Вимоги до музичного оформлення (закінченість форми, побудову за характером, фразуванням, ритмічному малюнку, динаміці в повній відповідності з

танцювальним рухом). Загальна мета музичного оформлення уроку класичного танцю, його завдання.

Засоби оформлення уроків класичного танцю, що існують в навчальній практиці (музичні імпровізації, використання музичної літератури).

Загальні принципи музичного оформлення: простота, доступність та виразність; тісний зв'язок з рухами за характером, фразуванням, ритмічним малюнком, темпом; спів падіння кульмінаційних моментів в музичному творі (в музичних фразах) і в окремих танцювальних рухах, а також танцювальних фразах; тотожність музичного оформлення для виконання комбінацій з двох ніг і так далі.

РОЗДІЛ 13

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 36. Методика викладання рухів класичного танцю

Засвоюється техніка виконання різноманітних поворотів біля станка та на середині зали. Розпочинається вивчення *rigouetté sur le cou-de-pied* з V та II позицій. Продовжується робота над танцювальністю та координацією — рухи біля станка виконуються у великих та малих позах. Розвивається стійкість-апломб під час виконання рухів на середині зали на пів пальцях. Вивчається техніка обертання у повітрі (*pas echappé et changement de pied en tournant*), а також більш складні стрибки з просуванням.

У цьому семестрі починається вивчення основних рухів екзерсису на пальцях. Засвоюються в повільному темпі тримаючись двома руками за станок, по мірі оволодіння – за одну руку.

Тема 37. Вивчення рухів класичного танцю біля станка.

1. Виконання во всіх маленьких та великих позах:

- а) *battements tendus*;
- б) *battements tendus jetés*;
- в) *battements fondus*;
- г) *battements frappés*;
- д) *battements doubles frappés*;
- е) *battements relevés lents*;
- ж) *battements développés*;
- з) *grands battements jetés*.

2. *Battements fondus* на півпальцях:

- а) з *plié-relevé et rond de jambe*; б) *double*;

3. *Rond de jambe en l'air* на півпальцях з *plié-relevé*.

4. *Petit battements sur le cou-de pied* на пів пальцях з *plié-relevé* на опорній нозі.

16. *Battements relevés lents* і *battements développés* з підйомом на пів пальці.

5. *Grands battements jetés* на пів пальцях.

6. *Grands battements jetés passé*.

7. *Soutenu en tournant en dehors et dedans* на $\frac{1}{2}$ і цілий поворот.

8. Півповороти на однієї нозі *en dehors et en dedans*:

- а) працююча нога в положенні *sur le cou-de-pied*;

б) з підміної витягнутої ноги на всій стопі та на пів пальцях.

9. Pas tombé на місці з півповоротом, робоча нога у положенні sur le cou-de-pied.

10. Preparation et pirouetté sur le cou-de-pied з V та II позицій en dehors et en dedans.

Тема 38. Вивчення рухів класичного танцю на середині зали.

Засвоюється техніка виконання різноманітних поворотів на середині зали. Розвивається стійкість-апломб під час виконання рухів на середині класу на пів пальцях.

1. Поза IV arabesque з ногою на підлозі, на 45°, 90°.

2. Виконання на пів пальцях наступних рухів:

а) battements frappés; battements doubles frappés;

б) battements fondus;

в) battements soutenu на 45°, 90°;

г) petit battements sur le cou-de-pied;

д) petit temps relevés en dehors et en dedans;

е) rond de jambe en l'air en dehors et dedans;

ж) rond de jambe на 45°.

3. Soutenu en tournant на ½ і цілий поворот, починаючи носком в підлогу і на 45°.

4. Півповорот en dehors et en dedans з підміною ноги на всій стопі та на пів пальцях.

5. Preparation et pirouetté sur le cou-de-pied en dehors et en dedans з V, II поз.

6. Grand rond de jambe developpés з пози у позу на всій стопі.

7. Grands battements jetés passe.

8. Pas de bourrée без зміни ніг (носком у підлогу, та на 45°).

9. Pas de bourrée ballotté носком у підлогу та на 45°.

10. Temps lié на 90° з переходом на всю стопу.

11. V port de bras.

Тема 39. Вивчення стрибків класичного танцю (allegro).

1. Petit et grand pas echappé на II поз. en tournant на 1/4, 1/2 оберту.

2. Chanjement de pied en tournant на 1/4, 1/2 оберту.

3. Petit pas jeté з просуванням, з ногою, що залишається на 45° en face і в малих позах в різні напрямки.

4. Pas amboité з підйомом ноги на 45° на місці і з просуванням.

5. Pas couré ballonné, пізніше pas ballonné вбік, вперед, назад en face і у позах, на місці та з просуванням.

6. Petit pas de chat з кидком ніг вперед.

7. Temps levé у позі I і II arabesques (сценічний sissonne).

8. Pas balancé en tournant на 1/4 кола.

Тема 40. Вивчення рухів на пальцях

1. Постановка стопи для виконання рухів на пальцях.

2. Relevé по I, II, V позиціям.

3. Pas echappé на II позицію.

4. Pas assemblé soutenu en face, з відкриванням ноги вбік, вперед і назад.

5. Pas de bourrée simple з переміною ніг en face.

6. Pas de bourrée suivi en face на місці і з просуванням вбік.

7. Pas couru en face вперед і назад.

РОЗДІЛ 14.

СТВОРЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 41. Створення комбінацій на середині зали

Складання простих учбових та поєднаних учбових комбінацій екзерсису на середині зали виконується студентами самостійно на матеріалі вже засвоєних рухів та поз класичного танцю. Вправи та їх кількість узгоджується з викладачем попередньо. Складені комбінації студенти демонструють викладачу спочатку під рахунок. Отримують зауваження чи побажання викладача, що до їх створення.

Після виправлення помилок студенти разом з концертмейстером підбирають музичний матеріал. Студент визначає вправу, музичний розмір і характер оформлення, а концертмейстер пропонує декілька варіантів музичних фрагментів. Потім здійснюється аналіз вибору студента стосовно відповідності навчальній меті, характеру та тексту комбінації.

Мета – набуття студентами педагогічних навичок розробки та проведення уроків.

Тема 42. Запис створених комбінацій

Запис комбінацій, які були схвалені викладачем, здійснюється згідно рекомендацій та прикладів наданих в темі 24. Надалі також підлягають перевірці викладачем.

Метою являється набуття студентами навичок фіксації хореографічного матеріалу.

РОЗДІЛ 15.

УРОК КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ

Теми 43, 44, 45. Вивчення комбінацій біля станка. Вивчення комбінацій на середині зали. Вивчення комбінацій allegro.

Студенти вивчають поєднані та складні учбові комбінації екзерсису біля станка, на середині зали та стрибків, які складені викладачем на матеріалі рухів представлених в темах 37-39.

В екзерсисі біля палки та на середині зали студенти мають продемонструвати володіння методикою виконання поз класичного танцю, їх чистоту та виразність; опанування технікою поворотів, особливо стійкістю зупинок на півпальцях, апломб під час виконання рухів на півпальцях на середині зали.

ADAGIO на середині зали повинно мати ознаки великого ADAGIO, включати танцювальні елементи та сприяти набуттю танцювальності, пластичної виразності та розвитку музичності.

Метою уроку являється закріплення, вдосконалення вивченого та опанування нового матеріалу.

3 курс 5 семестр

РОЗДІЛ 16.

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 46. Аналіз літератури з методики викладання класичного танцю

Мета та завдання аналізу літератури з методики класичного танцю. Аналіз літератури з класичного танцю здійснюється переважно під час самостійної роботи і відбувається в двох напрямках: вивчення наукових праць з історії класичного танцю і знайомство з доробками видатних діячів хореографічного мистецтва; опанування методичної літератури, яка забезпечує оптимальне поєднання теоретичних знань з практичними навичками, розширює набутий під час виконавчого досвіду кругозір.

Загальна характеристика основних груп літературних джерел (методичних, теоретичних, довідкових й періодичних праць). Аналіз методичних джерел зручно робити за загальним планом: відомості про автора, особистий вклад автора в розвиток методики класичного танцю. структура та зміст праці, можливості застосування матеріалів на практиці.

Список основних методичних, теоретичних, основних довідкових та періодичних літературних джерел.

Тема 47. Методика викладання рухів класичного танцю

З метою виховання жвавості та рухливості ніг та підготовки до вивчення стрибків з заносками, опановуються *battements tendus pour batterie*, *battements battus sur le cou-de-pied*, а також прискорюються темпи виконання рухів (з 1/4 на 1/8 такту).

Техніка виконання деяких рухів ускладнюється прийомами *plié-relevé* та *plié-relevé z demi rond et rond de jambe*, що значно посилює силове навантаження та готує до виконання великих стрибків.

На середині зали деякі рухи вивчаються *en tournant* на 1/8, 1/4, 1/2 кола. Опановується прийом *tour lent* в великих позах. Продовжується ускладнення різновидів *pas de bourrée*.

Починається оволодіння технікою виконання стрибків з заносками.

Рухи на пальцях вивчаються тримаючись двома руками за станок, по мірі оволодіння – за одну руку, а потім на середині зали з використанням поз. Ускладнюється техніка виконання рухів на пальцях.

РОЗДІЛ 17.

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 48. Вивчення рухів біля станка

1. *Battements tendus pour batterie*.
2. *Battements fondus* на півпальцях на 90°.
3. *Battements battus sur le cou-de-pied* вперед чи назад, *en face et epaulement*.
4. *Rond de jambe en l'air en dehors et en dedans* з *plié-releve* на півпальцях.
5. *Battements relevés lents et battements developpés*:
 - а) з *plié-relevé et demi rond de jambe en face*;
 - б) з *plié-relevé et demi rond de jambe* з пози в позу.
6. *Demi et grand rond de jambe developpés* на *demi plié* та на пів пальцях, *en face* та з пози в позу.
7. *Battements developpés*:
 - а) *ballottés*;

б) tombé en face і у позах, с закінченням носком у підлогу, на 45° та на 90°.

8. Grands battements jetés développés (м'який).

Тема 49. Вивчення рухів на середині

1. Battements tendus en tournant en dehors et en dedans на 1/8, 1/4, 1/2 кола.
2. Battements tendus jetés en tournant en dehors et en dedans на 1/8, 1/4, 1/2 кола.
3. Rond de jambe par terre en tournant en dehors et en dedans на 1/8, 1/4, 1/2 кола.
4. Battements fondus на пів пальцях: з plié–relevé en face і у позах; з plié–relevé et demi rond de jambe на 45°, en face і з пози в позу; double.
5. Pas jeté fondu з просуванням вперед і назад.
6. Battements frappés, battements doubles frappés: з закінченням в demi plié; з relevé на півпальці.
7. Rond de jambe en l'air с demi plié та с закінченням в demi plié.
8. Petit battements sur le cou-de pied з plié–relevé.
9. Battements relevés lents з підйомом на пів пальці.
10. Battements développés з підйомом на пів пальці.
11. Battements soutenus на 90° на пів пальцях.
12. Battements développés: ballottés; tombe en face і у позах.
13. Grand battements jetés développés en face і в позах.
14. Tours lent en dehors et en dedans в великих позах.
15. Pas de bourrée dessus–dessous en face.
16. Pas de bourrée simple з переміною ніг en tournant.
17. Pas de bourrée ballotté носком у підлогу, на 45° на 1/4 оберта.
18. Pas glissade en tournant на 1/2 і цілий оберт.
19. V port de bras з demi plié по IV позиції.

Тема 50. Вивчення рухів allegro

1. Entrechat–quatre.
2. Royale.
3. Pas echappé battu.
4. Pas assemblé battu.
5. Temps levé з ногою, піднятою на 45° во всі напрямки.
6. Sissonne simple en tournant на 1/4, 1/2 кола.
7. Petit pas de chat з кидком ніг назад.
8. Pas ballotté носком у підлогу та на 45°.
9. Pas failli.

Тема 51. Вивчення рухів на пальцях

1. Relevé по V, IV позиціям en face і в позах croisée et effacée.
2. Pas echappé в IV поз. croisée et effacée.
3. Pas assemblé soutenu во всі напрямки en face і в пози.
4. Pas glissade з просуванням вперед, вбік і назад en face.
5. Pas de bourrée simple з переміною ніг з закінченням в пози.
6. Pas de bourrée без переміни ніг.
7. Pas de bourrée suivi в позах з просуванням во всі напрямки.
8. Pas de bourrée suivi en tournant.

9. Pas couru вперед і назад в ераulement.

10. Півзвороти у V позиції.

РОЗДІЛ 18.

СТВОРЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 52. Створення комбінацій стрибків (*allegro*)

Складання простих учбових та поєднаних учбових комбінацій стрибків виконується студентами самостійно на матеріалі вже засвоєних попередньо рухів та поз класичного танцю. Вправи та їх кількість узгоджується з викладачем попередньо. Складені комбінації студенти демонструють викладачу спочатку під особистий рахунок. Отримують зауваження чи побажання викладача, що до їх створення.

Після виправлення помилок студенти разом з концертмейстером підбирають музичний матеріал. Студент визначає музичний розмір і характер оформлення, а концертмейстер пропонує декілька варіантів музичних фрагментів. Потім здійснюється аналіз вибору студента стосовно відповідності навчальній меті, характеру та тексту комбінації. Найкращі комбінації вивчаються на уроці студентами групи.

Мета – набуття студентами педагогічних навичок розробки та проведення уроків.

Тема 53. Запис створених комбінацій

Запис комбінацій, які були схвалені викладачем, здійснюється згідно рекомендацій та прикладів наданих в темі 24. Запис підлягає перевірці викладачем.

Метою являється набуття студентами навичок фіксації хореографічного матеріалу.

РОЗДІЛ 19.

УРОК КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ

Теми 54, 55, 56. Вивчення комбінацій біля станка. Вивчення комбінацій на середині зали. Вивчення комбінацій *allegro*.

Студенти вивчають складні учбові та танцювальні комбінації екзерсису біля станка, на середині зали та стрибків, які складені викладачем на матеріалі рухів представлених в темах 48-51. Складені студентами комбінації, що відповідають завданню уроку, програмі, рівню складності та якості можуть вивчатися на уроці.

Завданням є удосконалення стійкості на півпальцях, особливо при виконанні рухів на 90° та техніки різних обертань; набуття м'язової міцності; розвиток координації та танцювальності за допомогою різноманітних переходів з пози в позу; опанування техніки виконання рухів en tournant; удосконалення техніки виконання стрибків з обертотом та просуванням; вивчення великих стрибків та стрибків з заносками.

3 курс 6 семестр

РОЗДІЛ 20.

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 57. Методика вивчення рухів класичного танцю.

В цьому семестрі продовжується вивчення методики та техніки виконання різноманітних поворотів, більш складних за технікою виконання, тому що починаються та закінчуються на одній нозі.

На середині продовжується оволодіння навичками виконання рухів en tournant (в повороті), а також чисельних видів обертів. Вдосконалюється методика виконання вже засвоєних рухів.

Вивчаються більш складні стрибки з заносками, в тому числі з закінченням на одну ногу. Засвоюється техніка виконання середніх та великих стрибків з просуванням. Здійснюється підготовка до вивчення великих стрибків.

Оволодіння технікою та методикою виконання складних рухів на пальцях на середині зали з просуванням, з закінченням на одну ногу.

Тема 58. Вивчення рухів біля станка

1. Battements doubles frappés en tournant на $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ кола
2. Flic–flac: а) без повороту; б) en tournant на 180° , 360° .
3. Grand rond de jambe jeté en dehors et en dedans.
4. Grands battements jetés balancé.
5. Поворот fouetté en dehors et en dedans на $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ кола з ногою на підлозі, на 45° , 90° .
6. Пів поворот en dehors et en dedans з пози в позу крізь passé на 45° , 90° , на пів пальцях і с plié–relevé.
7. Pirouette en dehors et en dedans з temps relevé.

Тема 59. Вивчення рухів на середині

1. Battements fondus: en tournant en dehors et en dedans на $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ кола; з plié–relevé et rond de jambe на 45° en face та з пози в позу; на 90° en face і в позах.
2. Battements frappés en tournant en dehors et en dedans на $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ кола.
3. Battements doubles frappés en tournant на $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$ кола, носком на підлозі на demi plié та на 30° .
4. Pas tombé з напівповоротом en dehors et en dedans, робоча нога в положенні sur le cou-de-pied.
5. Поворот fouetté en dehors et en dedans на $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ кола з ногою на підлозі, на 45° , 90° , en face і з пози в позу.
6. Tours lent en dehors et en dedans з пози в позу крізь passé на 90° .
7. Pas de bourrée dessus–dessous en tournant en dehors et en dedans.
8. Pirouette en dehors et en dedans з IV поз., з закінченням в V, IV позиції.
9. VI port de bras.

Тема 60. Вивчення рухів allegro

1. Pas echappé battu, з закінченням на одну ногу.
2. Double pas assemblé battu.
3. Entrechat–trois.

4. Sissonne fondu.
5. Pas jeté fermé у всіх напрямках en face та у позах.
6. Grand sissonne ouverte в позах без просування і з просуванням.
7. Grand pas assemblé вбік і вперед з прийомів: coupe–крока, pas glissade, sissonne tombé, pas chassé.

Тема 61. Вивчення рухів на пальцях

1. Pas echappé на II, IV позиції з закінченням на одну ногу, друга в положенні sur le cou-de pied.
2. Pas de bourrée ballotté epaulement croisée et effacée.
3. Pas glissade з просуванням вперед, вбік, назад в epaulement і в позах.
4. Temps lié par terre вперед і назад.
5. Sissonne simple en face і в пози.
6. Звороти в V позиції.
7. Sus–sous в позах.
8. Petit pas jeté з відкриванням ноги вбік на місці, з просуванням вперед, вбік, назад, друга нога в положенні sur le cou-de-pied.

РОЗДІЛ 21

СТВОРЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 62. Створення екзерсису біля станка.

Складання поєднаних та складних учбових комбінацій екзерсису біля станка виконується студентами самостійно на матеріалі вже засвоєних попередньо рухів та поз класичного танцю. Тематика екзерсису, вправи та їх кількість узгоджується з викладачем попередньо. Складені комбінації студенти демонструють викладачу спочатку під особистий рахунок. Отримують зауваження чи побажання викладача, що до їх створення.

Мета – набуття студентами педагогічних навичок розробки уроків класичного танцю.

Тема 63. Підбір музичного матеріалу для створеного екзерсису. Робота з концертмейстером

Після виправлення помилок студенти разом з концертмейстером підбирають музичний матеріал. Студент визначає музичний розмір і характер оформлення, а концертмейстер пропонує декілька варіантів музичних фрагментів. Потім здійснюється аналіз вибору студента стосовно відповідності навчальній меті, характеру та тексту комбінацій. Найкращі комбінації проводяться на уроці зі студентами групи.

Мета – набуття навичок роботи з концертмейстером по підборі музичного оформлення та проведення уроків.

Тема 64. Запис створених комбінацій

Запис комбінацій, які були схвалені викладачем, здійснюється згідно рекомендацій та прикладів наданих в темі 24. Запис підлягає перевірці викладачем.

Метою являється набуття студентами навичок фіксації хореографічного матеріалу.

РОЗДІЛ 22

УРОК КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ

Теми 65, 66, 67. Вивчення комбінацій біля станка. Вивчення комбінацій на середині зали. Вивчення комбінацій allegro.

Студенти вивчають складні учбові та танцювальні комбінації екзерсису біля станка, на середині зали та стрибків, які складені викладачем на матеріалі рухів представлених в темах 58-61. Створені студентами комбінації, що відповідають завданням уроку, програмі, рівню складності та якості можуть вивчатися на уроці.

Завданням є вільне володіння своїм рушійним апаратом; закріплення техніки виконання різних обертань; набуття складної координації, коли руки рухаються в іншому з ногами темпі; виховання «жвавих» та «спритних» ніг; вдосконалення техніки виконання рухів en tournant; закріплення техніки виконання складних стрибків з заносками та просуванням; оволодіння навичками виконання великих стрибків; набуття стійкості та впевненості в рухах на пальцях; розвиток танцювальності та виразності, хореографічної пам'яті.

4 курс 7 семестр

РОЗДІЛ 23

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 68. Методика вивчення рухів класичного танцю.

Розвиток техніки виконавської майстерності відбувається завдяки прискоренню темпів виконання рухів, посиленню силового навантаження, ускладненню рухів та їх поєднань. Велике Adagio завершує екзерсис на середині зали. Воно значно ускладнюється, збільшується його обсяг і кількість рухів, ширше вводяться танцювальні pas і з'єднувальні елементи, спрямовані на розвиток координації. Продовжується робота по вивченню різноманітних rigouettés і поворотів, як біля станка так і на середині зали. Вивчаються великі стрибки з просуванням, в повороті, складні стрибки з заносками з закінченням на одній нозі.

Ускладнюється техніка виконання рухів на пальцях завдяки їх виконанню в повороті.

Приділяється увага роботі над координацією та розвитку танцювальності і виразності, музичності виконання рухів.

Тема 69. Вивчення рухів біля станка

1. Double rond de jambe en l'air en dehors et en dedans на всій стопі та на пів пальцях.
2. Battements développés з коротким balancé.
3. Grand temps relevé en dehors et en dedans на всій стопі та на пів пальцях.
4. Grands battements jetés demi rond en dehors et en dedans.
5. ½ tours en dehors et en dedans з plié-relevé з ногою витягнутою вперед чи назад на 45° (полу піруети).
6. Pirouette en dehors et en dedans з ногою в положенні sur le cou-de-pied.
7. Pirouette починаючи з відкритої ноги вбік, вперед чи назад на 45° en dehors et en dedans.

Тема 70. Вивчення рухів на середині

1. Double rond de jambe en l'air en dehors et en dedans на всій стопі та на пів пальцях.
2. Battements battus sur le cou-de-pied вперед і назад en face et epaulement.
3. Battements developpés ballottés.
4. Grand temps relevé en face en dehors et en dedans на всій стопі і на пів пальцях.
5. Півповороти en dehors et dedans з пози у позу крізь passé на 45° і 90° з plié-relevé.
6. Pirouette en dehors et en dedans з V, II, IV позицій, с закінченням в пози носком у підлогу.
7. Temps lié par terre з pirouette en dehors et en dedans.
8. Tours chainé.
9. Pirouette з coupe–крока по діагоналі en dehors et en dedans.

Тема 71. Вивчення рухів allegro

1. Pas assemblé en tournant по ¼, ½ оберта.
2. Pas jeté battu.
3. Rond de jambe en l'air sauté en dehors et en dedans.
4. Temps levé у позах на 90°.
5. Temps glissés (слизьке рухання вперед та назад на demi–plié в позах I, II, III arabesques).
6. Grand pas jeté вперед у позах attitude croisé et effacé, I, II, III arabesques.
7. Sissonne ouverte pas developpé на 45° та 90°.
8. Entrechat cinq.
9. Tours en l'air (з V в V позицію).

Тема 72. Вивчення рухів на пальцях

1. Pas echappé en tournant на II позицію на ¼ повороту.
2. Pas assemblé soutenu en tournant en dehors et en dedans на ½ оберта.
3. Pas glissade en tournant на ½ оберта.
4. Pas jeté fondu по діагоналі вперед і назад.
5. Petit pas jeté з просуванням і відкриванням робочої ноги на 45°, 90°.
6. Preparation і pirouette з V позиції en dehors et en dedans.

РОЗДІЛ 24**СТВОРЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ**

Тема 73. Створення екзерсису на середині зали. Складання складних учбових та танцювальних комбінацій екзерсису на середині зали виконується студентами самостійно на матеріалі вже засвоєних попередньо рухів та поз класичного танцю. Тематика екзерсису, вправи та їх кількість узгоджується з викладачем попередньо. Складені комбінації студенти демонструють викладачу спочатку під особистий рахунок. Отримують зауваження чи побажання викладача, що до їх створення.

Мета – набуття студентами педагогічних навичок розробки уроків класичного танцю.

Тема 74. Підбір музичного матеріалу для створеного екзерсису. Робота з концертмейстером.

Після виправлення помилок студенти разом з концертмейстером підбирають музичний матеріал. Студент визначає музичний розмір і характер оформлення, а концертмейстер пропонує декілька варіантів музичних фрагментів. Потім здійснюється аналіз вибору студента стосовно відповідності навчальній меті, характеру та тексту комбінацій.

Мета – набуття навичок роботи з концертмейстером по підбору музичного оформлення.

Тема 75. Запис створених комбінацій.

Запис комбінацій, які були схвалені викладачем, здійснюється згідно рекомендацій та прикладів наданих в темі 24. Запис підлягає перевірці викладачем.

Метою являється набуття студентами навичок фіксації хореографічного матеріалу.

Тема 76. Проведення створених комбінацій екзерсису на студентах курсу

Екзерсис на середині зали частково складається з комбінацій, складених студентами. Вони самостійно розучують порядок рухів в комбінації, відпрацьовують якість виконання та музикальність.

Мета – набуття педагогічних навичок проведення уроку класичного танцю..

РОЗДІЛ 25

УРОК КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ

Тема 77, 78, 79. Вивчення комбінацій біля станка. Вивчення комбінацій на середині зали. Вивчення комбінацій allegro.

Студенти вивчають складні учбові та танцювальні комбінації екзерсису біля станка, на середині зали та стрибків, які складені викладачем та студентами курсу на матеріалі рухів представлених в темах 69-72.

Завданням є удосконалення виконавської майстерності; розвиток пластичності та віртуозності; опанування методики виконання складних технічних елементів; удосконалення дрібної техніки стрибків; виконання великих стрибків з просуванням та en tournant; опанування складної техніки виконання рухів на пальцях в повороті та з просуванням.

4 курс 8 семестр

РОЗДІЛ 26

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 80. Методика вивчення рухів класичного танцю.

Продовжується опанування технічно складних рухів, методика викладання різноманітних поворотів. Більша частина уроку відводиться виконанню екзерсису на середині зали та великому ADAGIO, яке набуває ще більш танцювального характеру.

В роботі над рухами групи *allegro* приділяється увага розвитку елевації, стійкості та влучності приземлення, особливо під час виконання великих стрибків, стрибків *en tournant* та *tours* з різних прийомів.

Продовжується вивчення технічно складних рухів на пальцях в повороті, *pirouettes* з просуванням по діагоналі, а також стрибків на пальцях.

Тема 81. Вивчення рухів біля станка

1. $\frac{1}{2}$ *tour* з *plié-relevé* з ногою витягнутою вперед чи назад на 90° *en dehors* et *en dedans*.
2. *Pirouette* з *grand plie en dehors* et *en dedans*.
3. *Pirouette tire-bouchon en dehors* et *en dedans*, починаючи з V позиції та з закінченням в V позицію і в великі пози.
4. *Flic* з *pirouette en dehors* et *en dedans*, починаючи з відкритої ноги вбік на 45° .

Тема 82. Вивчення рухів на середині

1. *Flic-flac en tournant en dehors* et *en dedans* з закінченням в V і IV позиції.
2. *Grand fouetté en face* с закінченням в *attitude effacée*, I і II *arabesques*.
3. *Grand fouetté effacé en dehors* et *en dedans*.
4. *Pirouette en dehors* et *en dedans* з *temps sauté* по V позиції і з *pas echappé* по II та IV позиції.
5. *Tour fouetté* на 45° .
6. VI *port de bras-préparation* до *pirouettes en dehors* et *en dedans*.
7. *Pirouette en dehors* з *degagé* по діагоналі.

Тема 83. Вивчення рухів allegro

1. *Pas assemblé en tournant* по цілому оберту.
2. *Pas emboité en tournant* з просуванням вбік та по діагоналі.
3. *Grand pas jeté en tournant* на $\frac{1}{2}$ оберта з *epaulement croise* в *epaulement croise* з прийому *tombé-coupé* назад.
4. *Saut de basque*.
5. *Sissonne simple en tournant* по цілому оберту *en dehors* et *en dedans*.
6. *Fouetté sauté*.

Тема 84. Вивчення рухів на пальцях

1. *Pas de bourrée dessus-dessou en face* et *en tournant*.
2. *Pas ballonné* вперед і в бік, на місці та з просуванням.
3. *Pirouette en dehors* з *degagé* по діагоналі.
4. *Pirouette en dedans pique* по діагоналі.
5. *Temps sauté* по V позиції.
6. *Changement de pied en face* et *epaulement*.

РОЗДІЛ 27

СТВОРЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 85. Створення комбінацій allegro

Складання складних учбових та танцювальних комбінацій *allegro* виконується студентами самостійно на матеріалі вже засвоєних попередньо рухів та поз класичного танцю. Тематика, вправи та їх кількість узгоджується з викладачем попередньо. Складені комбінації студенти демонструють викладачу

спочатку під особистий рахунок. Отримують зауваження чи побажання викладача, що до їх створення.

Мета – набуття студентами педагогічних навичок розробки уроків класичного танцю.

Тема 86. Підбір музичного матеріалу для створених комбінацій. Робота з концертмейстером.

Після виправлення помилок студенти разом з концертмейстером підбирають музичний матеріал. Студент визначає музичний розмір і характер оформлення, а концертмейстер пропонує декілька варіантів музичних фрагментів. Потім здійснюється аналіз вибору студента стосовно відповідності навчальній меті, характеру та тексту комбінацій.

Мета – набуття навичок роботи з концертмейстером по підбору музичного оформлення.

Тема 87. Запис створених комбінацій.

Запис комбінацій, які були схвалені викладачем, здійснюється згідно рекомендацій та прикладів наданих в темі 24. Запис підлягає перевірці викладачем.

Метою являється набуття студентами навичок фіксації хореографічного матеріалу.

Тема 88. Проведення створених комбінацій allegro на студентах курсу

ALLEGRO частково складається з комбінацій складених студентами. Вони самостійно розучують порядок рухів в комбінації, відпрацьовують якість виконання та музикальність.

Мета – набуття педагогічних навичок проведення уроку класичного танцю.

РОЗДІЛ 28

УРОК КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ

Тема 89, 90, 91. Вивчення комбінацій біля станка. Вивчення комбінацій на середині зали. Вивчення комбінацій allegro.

Студенти вивчають складні учбові та танцювальні комбінації екзерсису біля станка, на середині зали та стрибків, які складені викладачем та студентами курсу на матеріалі рухів представлених в темах 81-84.

Завданням є удосконалення вивченого та засвоєння методики виконання нових рухів; розвиток виконавської майстерності; пластичності та віртуозності; опанування методики виконання технічно складних елементів; удосконалення дрібної техніки стрибків; виконання великих стрибків з просуванням та en tournant; опанування складних pirouette et tours з просуванням по діагоналі і на місці на півпальцях і на пальцях.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва розділів і тем	Всього	Лекції	Практичні	Індивідуальні	Самостійна робота
1	2	3	4	5	5
1 курс 1 семестр					
РОЗДІЛ 1. Класичний танець, як вид хореографічного мистецтва					
Тема 1. Предмет «Класичний танець та методика його викладання».	1,25	1			0,25
Тема 2. Формування і розвиток системи класичного танцю	3,5	3			0,5
Тема 3. Основні вимоги до виконання рухів класичного танцю	2,25	2			0,25
Разом	7	6			1
РОЗДІЛ 2. Підготовка до опанування рухів класичного танцю					
Тема 4. Партерна гімнастика як засіб розвитку фізичних можливостей та підготовки до виконання рухів екзерсису клас. танцю.	13		10		3
Тема 5. Постановка корпусу, голови, вивчення позицій ніг і рук.	4		2		2
Разом	17		12		5
РОЗДІЛ 3. Методика викладання та виконання рухів класичного танцю.					
Тема 6. Методика викладання рухів класичного танцю. Термінологія.	2,5	2			0,5
Тема 7. Вивчення рухів класичного танцю біля станка.	14		12		2

Тема 8. Вивчення рухів класичного танцю на середині зали	12		10		2
Тема 9. Вивчення стрибків класичного танцю (allegro)	10		8		2
Разом	38,5	2	30		6,5
РОЗДІЛ 4. Урок класичного танцю та методика його виконання.					
Тема 10. Вивчення комбінацій біля станка.	6,5		6		0,5
Тема 11. Вивчення комбінацій на середині зали.	6,5		6		0,5
Тема 12. Вивчення комбінацій стрибків.	6,5		6		0,5
Разом	19,5		18		1,5
Усього годин за семестр	82	8	60		14
1 курс 2 семестр					
РОЗДІЛ 5. Створення та розвиток методики викладання класичного танцю.					
Тема 13. Роль професора А.Я. Ваганової у розвитку та становленні вітчизняної школи класичного танцю.	1,25	1			0,25
Тема 14. Структура та зміст методичного посібника А.Я. Ваганової – «Основи класичного танцю»	1,25	1			0,25
Разом	2,5	2			0,5
РОЗДІЛ 6. Методика викладання та виконання рухів класичного танцю.					
Тема 15. Методика викладання рухів класичного танцю.	2,5	2			0,5
Тема 16. Вивчення рухів класичного танцю біля станка.	12		8		2
Тема 17. Вивчення рухів класичного танцю на середині зали.	14		10		2
Тема 18. Вивчення стрибків класичного танцю (allegro).	12		8		2

Разом	40,5	2	26		6,5
РОЗДІЛ 7. Урок класичного танцю та методика його виконання.					
Тема 19. Вивчення комбінацій біля станка.	11		6		1
Тема 20. Вивчення комбінацій на середині зали.	13		8		1
Тема 21. Вивчення комбінацій стрибків.	11		7		1
Разом	35		21		3
Усього годин за семестр	78	4	47		10
2 курс 3 семестр					
РОЗДІЛ 8. Теорія та методика викладання класичного танцю.					
Тема 22. Методика побудови уроку класичного танцю.	2	1			1
Тема 23. Класифікація рухів класичного танцю.	2	1			1
Разом	4	2			2
РОЗДІЛ 9. Створення уроку класичного танцю.					
Тема 24. Методика створення комбінацій уроку класичного танцю.	3	2			1
Тема 25. Створення комбінацій біля станка.	7		3		4
Тема 26. Запис створених комбінацій.	3		1		2
Разом	13	2	4		7
РОЗДІЛ 10. Методика викладання та виконання рухів класичного танцю.					
Тема 27. Методика викладання рухів класичного танцю.	2,5	2			0,5
Тема 28. Вивчення рухів класичного танцю біля станка.	7		6		1
Тема 29. Вивчення рухів класичного танцю на середині зали.	10		9		2
Тема 30. Вивчення стрибків класичного	9		8		1

танцю (allegro).					
Разом	28,5	2	23		4,5
РОЗДІЛ 11. Урок класичного танцю та методика його виконання.					
Тема 31. Вивчення комбінацій біля станка.	7		6		1
Тема 32. Вивчення комбінацій на середині зали.	9		6		1
Тема 33. Вивчення комбінацій стрибків	7		5		1
Разом	23		17		3
Усього годин за семестр	66,5	6	44		16,5
2 курс 4 семестр					
РОЗДІЛ 12. Теорія та методика викладання класичного танцю.					
Тема 34. Основні музичні поняття та терміни. Розвиток музичності на уроці класичного танцю	1.5	1			0,5
Тема 35. Роль музичного оформлення уроку класичного танцю. Принципи музичного оформлення.	1,5	1			0,5
Разом	3	2			1
РОЗДІЛ 13. Методика викладання та виконання рухів класичного танцю.					
Тема 36. Методика викладання рухів класичного танцю	3	2			1
Тема 37. Вивчення рухів класичного танцю біля станка	7		6		1
Тема 38. Вивчення рухів класичного танцю на середині зали	7		6		1
Тема 39. Вивчення стрибків класичного танцю (allegro).	7,5		6		1,5
Тема 40. Вивчення рухів на пальцях	6		4		2
Разом	30,5	2	22		6.5

РОЗДІЛ 14. Створення уроку класичного танцю.						
Тема 41. Створення комбінацій на середині зали	8		4			4
Тема 42. Запис створеної комбінації	3		2			1
Разом	11		6			5
РОЗДІЛ 15. Урок класичного танцю та методика його виконання						
Тема 43. Вивчення комбінацій біля станка	7		6			1
Тема 44. Вивчення комбінацій на середині зали	7		6			1
Тема 45. Вивчення комбінацій allegro	8		7			1
Разом	22		19			3
Усього годин за семестр	66,5	4	47			15,5
3 курс 5 семестр						
РОЗДІЛ 16. Теорія та методика викладання класичного танцю						
Тема 46. Аналіз літератури з методики викладання класичного танцю	3	2				1
Тема 47. Методика викладання рухів класичного танцю	3	2				1
Разом	6	4				2
РОЗДІЛ 17. Методика викладання та виконання рухів класичного танцю.						
Тема 48. Вивчення рухів біля станка	7		4			1
Тема 49. Вивчення рухів на середині зали	10		6			2
Тема 50. Вивчення рухів allegro	10		6			2
Тема 51. Вивчення рухів на пальцях	8		4			2
Разом	35		20			7
РОЗДІЛ 18. Створення уроку класичного танцю.						
Тема 52. Створення комбінацій стрибків allegro	6		3			3

53. Запис створених комбінацій	2,25		1		1
Разом	8,25		4		4
РОЗДІЛ 19. Урок класичного танцю та методика його виконання					
Тема 54. Вивчення комбінацій біля станка	7		4		1
Тема 55. Вивчення комбінацій на середині	8		4		2
Тема 56. Вивчення комбінацій allegro	9		4		2
Разом	24		12		5
Усього годин за семестр	58	4	36		18
3 курс 6 семестр					
РОЗДІЛ 20. Методика викладання та виконання рухів класичного танцю.					
Тема 57. Методика викладання рухів класичного танцю.	5	4			1
Тема 58. Вивчення рухів біля станка	10		8		2
Тема 59. Вивчення рухів на середині	10		8		2
Тема 60. Вивчення рухів allegro	10		8		2
Тема 61. Вивчення рухів на пальцях	10		8		2
Разом	45	4	32		9
РОЗДІЛ 21. Створення уроку класичного танцю.					
Тема 62. Створення екзерсису біля станка.	11		6		5
Тема 63. Підбір музичного матеріалу для створеного екзерсису. Робота з концертмейстером.	2		2		
Тема 64. Запис створених комбінацій.	3		2		1
Разом	16		10		6
РОЗДІЛ 22. Урок класичного танцю та методика його виконання					
Тема 65. Вивчення комбінацій біля станка	8		6		2
Тема 66. Вивчення комбінацій на середині	10		8		2

Тема 67. Вивчення комбінацій allegro	10		8		2
Разом	28		22		6
Усього годин за семестр	89	4	64		21
4 курс 7 семестр					
РОЗДІЛ 23. Методика викладання та виконання рухів класичного танцю.					
Тема 68. Методика викладання рухів класичного танцю	5	4			1
Тема 69. Вивчення рухів біля станка	6		4		2
Тема 70. Вивчення рухів на середині	8		6		2
Тема 71. Вивчення рухів allegro	8		6		2
Тема 72 Вивчення рухів на пальцях	5,5		4		1,5
Разом	32,5	4	20		8.5
РОЗДІЛ 24. Створення уроку класичного танцю.					
Тема 73. Створення екзерсису на середині зали.	12		6		6
Тема 74. Підбір музичного матеріалу для створеного екзерсису. Робота з концертмейстером.	2		2		
Тема 75. Запис створених комбінацій.	3		2		1
Тема 76. Проведення створених комбінацій екзерсису на студентах курсу.	2,5		2		0,5
Разом	19,5		12		7,5
РОЗДІЛ 25. Урок класичного танцю та методика його виконання					
Тема 77. Вивчення комбінацій біля станка	6		4		2
Тема 78. Вивчення комбінацій на середині	8		6		2
Тема 79. Вивчення комбінацій allegro	7		5		2
Разом	21		15		6

Усього годин за семестр	73	4	47		22
4 курс 8 семестр					
РОЗДІЛ 26. Методика викладання та виконання рухів класичного танцю.					
Тема 80. Методика викладання рухів класичного танцю	3	2			1
Тема 81. Вивчення рухів біля станка	6		4		2
Тема 82. Вивчення рухів на середині	6		4		2
Тема 83. Вивчення рухів allegro	8		6		2
Тема 84. Вивчення рухів на пальцях	6		4		2
Разом	29	2	18		9
РОЗДІЛ 27. Створення уроку класичного танцю.					
Тема 85. Створення комбінацій allegro.	10		6		4
Тема 86. Підбір музичного матеріалу для створених комбінацій allegro. Робота з концертмейстером.	2		2		
Тема 87. Запис створених комбінацій.	2,75		2		0,75
Тема 88. Проведення створених комбінацій allegro на студентах курсу.	5		4		1
Разом	19,75		14		5,75
РОЗДІЛ 28. Урок класичного танцю та методика його виконання					
Тема 89. Вивчення комбінацій біля станка	8		6		2
Тема 90. Вивчення комбінацій на середині	8		6		2
Тема 91. Вивчення комбінацій allegro	8		6		2
Разом	24		18		6
Усього годин за семестр	72,75	2	50		20,75
Разом	600	36	424	4,25	135,75

4. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Методи навчання

Лекційні, практичні, індивідуальні заняття.

Форми контролю

Усне опитування; перевірка конспектів, рефератів; контрольні уроки з оцінюванням рівня виконавської майстерності та володіння методикою виконання рухів; перевірка виконання завдань з самостійної роботи; академічні покази; заліки; іспити.

Розподіл балів, які отримують студенти

Екзамен в 1 семестрі

Розділ 1			Розділ 2		Розділ 3				Розділ 4			показакад.	іспит	сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12			
4-8,5			14-20		1-3,5	17-24,5			14-21,5			6-12	4-10	60-100

Залік в 2 семестрі

Розділ 5		Розділ 6				Розділ 7			показакад.	сума
T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20	T21		
15-22,5		2-3,5	8-14,5	12-22,5		17-25			6-12	60-100

Екзамен в 3 семестрі

Розділ 8		Розділ 9			Розділ 10				Розділ 11			показакад.	іспит	сума
T22	T23	T24	T25	T26	T27	T28	T29	T30	T31	T32	T33			
4-8		2-5	14-20	3-8	1-3	13-17			13-17			6-12	4-10	60-100

Залік в 4 семестрі

Розділ 12		Розділ 13					Розділ 14		Розділ 15			показакад.	сума
T34	T35	T36	T37	T38	T39	T40	T41	T42	T43	T44	T45		
5-10		1-4	12-17			14-28	6-12	12-17			6-12	60-100	

Екзамен в 5 семестрі

Розділ 16		Розділ 17				Розділ 18		Розділ 19			показакад.	іспит	сума
T46	T47	T48	T49	T50	T51	T52	T53	T54	T55	T56	6-12	4-10	60-100
3-7		11-15		10-14		12-18	3-7	11-17					

Бали 6 семестру переносяться в 7 семестр

Розділ 20					Розділ 21			Розділ 22			показакад.	сума
T57	T58	T59	T60	T61	T62	T63	T64	T65	T66	T67	6-12	27-45
8-12					3-5	1-2	1-2	8-12				

Екзамен в 7 семестрі

Розділ 23					Розділ 24				Розділ 25			показакад.	іспит	сума
T68	T69	T70	T71	T72	T73	T74	T75	T76	T77	T78	T79	6-12	4-10	60-100
9-12					2-3	1-2	1-2	1-2	9-12					

Залік в 8 семестрі

Розділ 26					Розділ 27				Розділ 28			показакад.	сума
T80	T81	T82	T83	T84	T85	T86	T87	T88	T89	T90	T91	6-12	60-100
2-5	12-17				17-26	1-3	5-10	5-10	12-17				

Розподіл балів за формами контролю:

- Відвідування занять – 0,5 балів за кожну пару на 1 курсі (1 та 2 семестр);
- Контрольний урок з оцінюванням рівня виконавської майстерності та володіння методикою виконання рухів – 4-12 балів;
- Усне опитування за матеріалами лекцій – 1-5 балів;
- Ведення конспектів з фіксацією методики викладання рухів та музикальними розкладками їх виконання – від 1 до 5 балів за кожний розділ;
- Написання рефератів – 5-12 балів;

- Створення комбінацій – 3-5 балів за кожну біля станка, 4-7 балів на середині зали, 2-5 балів за учбову комбінацію allegro, 4-8 балів за танцювальну комбінацію стрибків;
- Запис створених комбінацій – 2-3 бали за кожну;
- Проведення створеної комбінації на студентах курсу учбової комбінації – від 1-2 балів, танцювальної – 1-3 бали.

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю:

Залік — від 60 до 100 балів

Іспит — від 60 до 90 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

Конспект лекцій, комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД); нормативні документи, відео матеріали.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою)

5. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

5.1 ОСНОВНІ

1. Ахекян Т. Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах : навч.-метод.посібник К. : ДАККіМ, 2003
2. Базарова Н.П. Классический танец СПб; Краснодар: Лань: Планета музыки, 2009
3. Базарова Н.П. Азбука классического танца: первые три года обучения; учеб.-метод. Пособие / Н.П. Базарова, В.П. Мей; [под. Ред. В. Красовской] Ленингр. акад. хореогр. училище имени А.Я. Вагановой; Л.: Искусство, Ленингр. отделение 1983. -208
4. Безуглая Г. А. Концертмейстер балета: музык. сопровождение урока классич. танца. Работа с репертуаром : учеб. Пособие СПб. : Акад. рус. балета им. А. Я. Вагановой, 2005
5. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Україна, 1990.
6. Ваганова А. Я. Основы классического танца: учеб. СПб: Лань, 2000-2002.
7. Валукин Е.П. Система мужского классического танца [Электронный ресурс] М.: ГИТИС, 1999
8. Вольнский А. Л. Книга ликований. Азбука классического танца СПб: Лань, Краснодар: Пла-нета музыки, 2008
9. Головкина С.Н. Уроки классического танца в старших классах [Электронный ресурс] М.: Искусство, 1989
10. Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]: робоча прогр. з дисципліни, галузь знань: 02 “Культура і мистецтво”, спец.: 024 “Хореогр.”, спеціалізація: “Нар. Хореогр.” Харків: ХДАК, [розроб.: Л. М. Шилова, Л. П. Дегтяр] 2018 –43
11. Класичний танець та методика його викладання: конспект лекцій з курсу для інозем. студентів, що навчаються за освітньо- кваліфікаційним рівнем «Бакалавр» напрямом 6.020202 «Хореогр.» / Х.: ХДАК: [уклад. Л. М. Шилова, Н. М. Семенова, 2010 – 98
12. Класичний танець та методика його викладання. Партерна гімнастика: навчально-методичні матеріали для студентів факультету хореографічного мистецтва, що навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр», напрям підготовки 6.020202 «Хореографія» / Харк. держ. акад. культури :– Х. : ХДАК, [уклад. Л. М. Шилова] 2015. – 21 с.
13. Класичний танець та методика його викладання. Екзерсис біля станку для студентів першого року навчання: навчально-методичні матеріали для студентів факультету хореографічного мистецтва, що навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр», галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 024 «Хореографія», освіт. програма «Нар. хореограф.» / Харк. держ. акад. культури ;— Х. : ХДАК, [уклад. Л. П. Дегтяр] 2019. — 10 с.
14. Костровицкая В.С. Классический танец. Слитные движения. Руки: учеб. пособие М.;Краснодар: Лань : Планета музыки, 2009
15. Костровицкая В. С. 100 уроков классического танца (с 1 по 8 класс): учеб. пособие СПб: М.; Краснодар: Лань: Планета музыки, 2009
16. Костровицкая В., Писарев А. Школа классического танца. – Л.: Искусство, 1976.
17. Мессерер А. Уроки классического танца СПб: Лань, 2004

18. Методика классического тренажа / В.Э. Мориц, Н.И. Тарасов, А.И. Чекрыгин; В.Э. Мориц, Н.И. Тарасов, А.И. Чекрыгин СПб; М.; Краснодар: Лань: Планета музыки, 2009 -383.
19. Тарасов Н. И. Классический танец: школа мужского исполнительства: учеб. Пособие СПб. : Лань; М.; Краснодар: Планета музыки, 2008
20. Розроб.: Л. М. Шилова Хореографічна тема в уроці класичного танцю: метод. розробка Х. : ХДАК, 2003
21. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю: підручник, К.: Альтерпрес, 2005, 2010

5.2. Допоміжна

Методичні праці:

1. Васильева Т. Балетная осанка. Метод. пособие. – М.: Высшая школа изящных искусств, ЛТД, 1993.
2. Звездочкин В.А. Классический танец. Уч. пособие для студентов высших и средних учебных заведений искусств и культуры. – Ростов н/Д: Феникс. 2003.
3. Каплан С.С. Методика классического танца В.И. Пономарева. / Вестник АРБ № 8,11,12.
4. Пестов П.А. Уроки классического танца. I курс: Уч.-метод. пособие. – М.: Вся Россия, 1999.
5. Пестов П.А. Аллегро в классическом танце: Раздел заносок. – М. МГХИ, 1994.
6. Сафронова Л.Н. Уроки классического танца: Метод. пособие для педагогов. – СПб.: Академия Рус. балета им. А.Я. Вагановой, 2003.
7. Смирнова М. Основные элементы классического танца. – М.: Министерство культуры РСФСР, 1979.

Теоретичні праці

8. Бахрушин Ю. История русского балета – М.: Просвещение, 1977.
9. Блок Л.Д. Классический танец: История и современность. – М.: Искусство, 1987.
10. Красовская В.М. Западноевропейский балетный театр. От Истоков до середины XVIII века – СПб. 2008
11. Красовская В.М. Западноевропейский балетный театр. Романтизм. – СПб. 2008
12. Красовская В.М. Западноевропейский балетный театр. Очерки истории. Эпоха Новерра – Л.: Искусство, 1981
13. Красовская В.М. Западноевропейский балетный театр. Очерки истории. Преромантизм – Л.: Искусство, 1983
14. Красовская В.М. Русский балетный театр от возникновения до середины XIX века. – Л.-М.: Искусство, 1958.
15. Красовская В.М. Русский балетный театр второй половины XIX века – СПб, 2008.
16. Красовская В.М. Русский балетный театр начала XX века. Т. 1 Хореографы. – СПб, 2008.

17. Красовская В.М. Русский балетный театр начала XX века. Т. 2 Танцовщики. – Л.: Искусство, 1972.
18. Станішевський Ю. Балетний театр України: 225 років історії. – К., 2003.
19. Худеков С.Н. Всеобщая история танца. – М.: Эксмо, 2009.

Додаткові праці

20. Балет. Энциклопедия, – М.: «Советская энциклопедия», 1981.
21. ВЕСТНИК АКАДЕМИИ РУССКОГО БАЛЕТА имени А.Я. Вагановой, 1993-2009
22. Краткий музыкальный словарь (справочник). – М.-Л.: Музгиз, 1950.
23. Кирилюк В. М. Дихання в хореографії. – К., 2009.
24. Котельникова Е.Г. Биомеханика хореографических упражнений. – Л., 1973.
25. Левин М.В. Гимнастика в хореографической школе. – М.: Терра-Спорт, 2001.
26. Основы подготовки специалистов-хореографов. Хореографическая педагогика: учеб. пособие. – СПб.: СПбГУП, 2006.
27. Суриц Е.Я. Все о балете. – М.-Л.: «Музыка», 1966.
28. Туркевич В.Д. Хореографічне мистецтво України у персоналіях: бібліографічний довідник: хореографи, артисти балету, композитори, диригенти, лібретисти, критики, художники. – К., 1999.
29. Цигановська Н.В. Гімнастика: Навч. Посібник. – Х.: ХДАК 2005.
30. Ярмолович Л. Элементы классического танца и их связь с музыкой. – М.-Л.: Музгиз, 1952.
31. Ярмолович Л. Принципы музыкального оформления урока классического танца.– Л.: Музыка, 1968.
32. Ярмолович Л. Классический танец. – Л.: Музыка, 1986.

5. 3 Інформаційні ресурси

1. Ресурси бібліотеки ХДАК Періодичні видання: «Танец в Украине и мире», «Балет»
2. Збірка наукових праць «Культура України»
3. Електронні ресурси:
 - Блок Л. Д. Классический танец: История и современность / Л. Д. Блок [Электронный ресурс]. Режим доступа: — http://plie.ru/?vpath=/news/data/ic_news/1569/
 - Ваганова А. Я. Основы классического танца / А. Я. Ваганова [Электронный ресурс]. Режим доступа: — <http://www.rulit.net/books/osnovy-klassicheskogo-tanca-read-290242-1.html>
 - Довбыш Н. Теория и методика преподавания классического танца / Н. Довбыш [Электронный ресурс]. Режим доступа: — <http://www.horeograf.com/tehnika-tanca/teoriya-i-metodika-prepodavaniya-klassicheskogo-tanca.html>
 - Классический танец [Электронный ресурс]. Режим доступа: — http://gazeta.aif.ru/_online/kids/127/15_01

Навчальне видання

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

**КЛАСИЧНИЙ ТАНЕЦЬ
ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКЛАДАННЯ**

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність 024 «Хореографія»
Освітні програми «Народна хореографія», «Бальна хореографія»
Денної та заочної форм навчання

Укладачі:

Шилова Людмила Миколаївна
старший викладач кафедри народної хореографії,
ДЕГТЯР ЛАРИСА ПАВЛІВНА
старший викладач кафедри народної хореографії

Друкується в авторській редакції

Комп'ютерний набір та верстка Шилової Л.М, Дегтяр Л.П.